

Sygn. akt I ACz 400/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>SSA Kazimierz Rusin</i>
------------------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2013 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. J.**

przeciwko **K. K.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 1 lutego 2013r., sygn. akt I C 1808/12

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił wniosek powoda o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu oraz wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych w sprawie.

Sąd Okręgowy analizując sytuację majątkową powoda pod kątem wniosku o zwolnienie uznał, że jego sytuacja nie pozwala na zastosowanie wobec niego prawa ubogich. Powód bowiem na skutek czynu karalnego sam pozbawił się możliwości zarobkowania. Ponadto przebywając w areszcie dostał propozycję podjęcia odpłatnej pracy, z której nie skorzystał.

Sąd zauważył także, że nie ma żadnych przeszkód by powód po odbyciu kary, wniósł przedmiotowy pozew, skoro w zakładzie karnym przebywać ma do czerwca 2014.

Odnośnie wniosku o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu, Sąd wskazał, że powód w sposób prawidłowy formułuje pisma procesowe, które zawierają odpowiednie wnioski i żądania oraz w sposób prawidłowy je uzasadnia.

Sąd z urzędu także zwrócił uwagę, że powód wytoczył przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie szereg powództw przeciwko różnym osobom i instytucjom. Niecelowe jest zatem ustanawianie dla powoda pełnomocnika z urzędu, skoro powód dobrze zorientowany jest w przepisach prawnych.

Zażalenie na powyższe postanowienie w całości wniósł powód, domagając się jego zmiany i uwzględnienia jego wniosków.

Skarżący podniósł, iż decyzję Sądu I instancji uważa za nietrafną, gdyż z jego oświadczenia majątkowego wynika brak możliwości ponoszenia kosztów sądowych, a sprawa niniejsza jest zawiła, zaś jego warunki osobiste i zdrowotne uzasadniają przyznanie mu pełnomocnika z urzędu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda jest bezzasadne.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010r. Nr 90, poz. 594) strona dokonująca czynności procesowej, od której należy pobrać opłatę sądową, co do zasady obowiązana jest ponieść te koszty, gdyż sprawy cywilne są prowadzone na koszt stron.

W sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób fizycznych, taką sytuację wyjątkową opisuje art. 102 ust. 1 cytowanej ustawy, może się ona ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Takie zwolnienie sprowadza się w rzeczywistości do finansowania procesu na koszt Skarbu Państwa i jest formą pomocy socjalnej. Nie oznacza to jednak automatyzmu w przyznawaniu takiego zwolnienia, albowiem zawsze decydują konkretne okoliczności dotyczące osoby wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy słusznie zauważył, iż powód aktualnie pozostaje na utrzymaniu Skarbu Państwa, gdyż do 1 czerwca 2014r. odbywa karę pozbawienia wolności. Będąc w zakładzie karnym nie uzyskuje żadnych dochodów. Jednakże z informacji przedstawionej przez Dyrektora Aresztu Śledczego w W. wynikało, że w październiku 2010r. przedstawiono powodowi propozycję odpłatnej pracy, z której nie skorzystał (k.19).

Z tego też względu, nie ma podstaw by inni współobywatele ponosili koszty zainicjowanego przez powoda postępowania sądowego, bo do tego sprowadza się de facto uzyskanie zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie.

Odnosząc się natomiast do rozstrzygnięcia w przedmiocie ustanowienia dla powoda pełnomocnika z urzędu należy wskazać, że ustawową przesłanką ustanowienia adwokata lub radcy prawnego – niezależnie od korzystania ze zwolnienia od kosztów sądowych w całości lub w części (art. 117 § 1 k.p.c) – jest potrzeba udziału w sprawie takiego pełnomocnika (art. 117 § 5 k.p.c). Oceny, czy taka potrzeba zachodzi dokonuje Sąd biorąc pod uwagę zarówno przyniosły osobiste strony, a szczególnie jej nieporadność w formułowaniu żądań i przedstawianiu okoliczności faktycznych sprawy, jak i charakter samej sprawy.

Należy podzielić zapatrywanie Sądu Okręgowego, iż w rozpoznawanej sprawie tak rozumiana potrzeba nie zachodzi. Sąd ten trafnie zauważa, że powód prawidłowo redaguje pisma procesowe, w sposób logiczny i jasny formułuje żądania oraz co należy dodać, potrafi korzystać z przysługujących mu środków zaskarżenia.

Wbrew przekonaniu skarżącego sprawa niniejsza nie może być określona jako zawiła. Z tego rodzaju sprawą mamy do czynienia, gdy zachodzi potrzeba rozpatrywania złożonych zagadnień związanych z wykładnią i stosowaniem prawa bądź, gdy wchodzi w grę prowadzenie wielowątkowego postępowania dowodowego.

Dodać tylko wypada, że w razie uzasadnionej potrzeby ochronę interesów powoda w stopniu wystarczającym zabezpieczy przewidziana w art. 5 k.p.c możliwość udzielenia przez sąd stronie występującej bez adwokata lub radcy prawnego niezbędnych pouczeń, co do czynności procesowych.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zażalenia powoda i z tego względu orzekł, jak w sentencji postanowienia, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.